

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT İQTİSAD UNIVERSİTETİNİN ELMİ XƏBƏRLƏRİ

AZERBAIJAN STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS
SCIENTIFIC REVIEWS

ELMİ, RESENZİYALI, RÜBLÜK/ SCIENTIFIC, REFEREED, QUARTERLY

İl: 2, Cild 2, İyul - Sentyabr 2014
Year 2, Volume 2, July - September 2014

ISSN 2306-8426

Baş redaktor:

prof., i.e.d. Ə.C.MURADOV

Redaktor:

prof., i.e.d. Ə.İ.Bayramov

Məsul katib:

dos., i.e.n. N.Ö.Hacıyev

Redaksiya heyəti:

i.e.d., prof. M.M.Sadiqov

i.e.d., prof. A.Ş.Şəkəraliyev

i.e.d., prof. T.Ə.Hüseynov

i.e.d., prof. Ə.Q.Əlirzayev

i.e.d., prof. Q.N.Manafov

i.e.d., prof. Ə.P.Babayev

i.e.d., prof. M.X.Meybullayev

i.e.d., prof. S.M.Yaqubov

i.e.d., prof. M.A.Əhmədov

i.e.d., prof. S.M.Səbzəliyev

i.e.d., prof. M.X.Həsənli

i.e.d., prof. F.P.Rəhmanov

i.e.d.Y.A.Kəlbiyev

MÜNDƏRİCAT - CONTENTS

Elmi-texniki ideya və biliklərin innovasiyalara çevrilməsi proseslərinin məzmunu və struktur təhlili.....
.....Ə.Q.Əliyev,R.O.Şahverdiyeva,V.Ə.Abbasova

Некоторые аспекты вступления Азербайджана в ВТО... А.Я.Рзаев

Nağdsız hesablaşmalarda elektron bazar strukturu və internet.....
.....F.M.Quliyev

Объективная необходимость формирования и развития гостиничных цепей.....
.....O.B.Буйко

The potential of synthetic bio-technology in the extraction process of bitumen in Canada.....
.....F.A.Quliyev

Qara dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı: təkamülü və inteqrasiya problemləri.....
.....F.M.Məmmədov

Sosial müavinətlərin həssas qrupların sosial təminatında rolu: beynəlxalq təcrübə.....
.....H.Ə.Hüseynov

Государственный бюджет Азербайджана: механизм его эффективности
.....H.B.Исмаилова

Стратегия обеспечения устойчивости коммерческих банков Азербайджанской Республики.....
.....A.T.Гусейнова

Aqrar sahibkarlığın inkişafında qiymət mexanizmindən istifadə yolları (xarici təcrübə).....
.....E.C.Abdullayeva

Müasir şəraitdə maliyyə hesabatlarının beynəlxalq standartlara uyğun hazırlanmasının nəzəri və praktik aspektləri.....
.....S.Ə.Nəcəfov

Böyük Qafqazın cənub-şərq hissəsinin təbii landşaftına müxtəlif antropogen təsir aspektləri.....
.....A.Z.Hacıyeva

Azərbaycan iqtisadiyyatında davamlı inkişaf potensialının formalaşması xüsusiyyətləri.....
.....A.R.Həsənli

Müasir şəraitdə Azərbaycanda səhiyyənin inkişaf istiqamətləri.....
.....M.S.Həsənova

Heyətin idarə edilməsinin müasir konsepsiyalarının təsnifatı.....
.....R.İ.Sadiq

Экономические связи Азербайджана с регионами России в 2010-2012 годах и перспективы (на примере Дагестана).....
.....T.Велиев

www.aseu.edu.az

Elmi, Resenziyalı, Rüblük	
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	
İl 2, Cild 2, İyul-Sentyabr 2014	
www.aseu.edu.az	ISSN 2306-8426
Nəşr edən təşkilat:	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
Baş redaktor:	i.e.d., prof. Ə.C.Muradov
Redaktor:	i.e.d., prof. Ə.İ.Bayramov
Məsul icraçı:	i.e.n., dos. N.Ö.Hacıyev
Jurnalın adı:	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Elmi Xəbərləri
Jurnalın növü:	Dövri
Dövrülmü və Dili:	Rüblük, azərbaycan, ingilis, rus
Hüquqi ünvanı:	AZ 1001, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Bakı, Tel: (+994 12) 4926817; 4926411 Fax: (+994 12) 4925940
Mətbəə:	AZ 1001, Bakı, Azərbaycan Respublikası, İstiqlaliyyət 6, otaq 30, Tel:(+994 12) 4925337; Fax: (+994 12) 4926509
Çap yeri və tarixi:	Bakı, Azərbaycan Respublikası, 06.10.2014

Redaksiya heyəti	
i.e.d., prof. M.M.Sadiqov	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
i.e.d., prof. A.Ş.Şəkərəliyev	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
i.e.d., prof. T.Ə.Hüseynov	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
i.e.d., prof. Ə.Q.Əlirzayev	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
i.e.d., prof. Q.N.Manafov	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
i.e.d., prof. Ə.P.Babayev	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
i.e.d., prof. S.M.Yaqubov	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
i.e.d., prof. M.A.Əhmədov	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
i.e.d., prof. S.M.Səbzəliyev	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
i.e.d., prof. M.X.Həsənlı	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
i.e.d., prof. F.P.Rəhmanov	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
i.e.d.Y.A.Kəlbiyev	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti

Resenzentlər	
prof.,Dr. M.A.Ahmadov	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. M.Kh.Hasanli	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. F.P.Rahmanov	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. G.N.Manafov	Azerbaijan State University of Economics
Dr.Y.A.Kalbiyev	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. S.M.Sabzaliyev	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. A.Sh.Shakaraliyev	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. M.Kh.Meybullayev	Azerbaijan State University of Economics

MÜNDƏRİCAT - CONTENTS	
Elmi-texniki ideya və biliklərin innovasiyalara çevrilməsi proseslərinin məzmunu və struktur təhlili.....Ə.Q.Əliyev, R.O.Şahverdiyeva, V.Ə.Abbasova	5-18
Некоторые аспекты вступления Азербайджана в ВТО..... А.Я.Рзаев	19-29
Nağdsız hesablaşmalarda elektron bazar strukturu və internet.....F.M.Quliyev	30-41
Объективная необходимость формирования и развития гостиничных цепей.....О.В.Буйко	42-49
The potential of synthetic bio-technology in the extraction process of bitumen in Canada.....F.A.Quliyev	50-64
Qara dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı: təkamülü və inteqrasiya problemləri.....F.M.Məmmədov	65-84
Sosial müavinətlərin həssas qrupların sosial təminatında rolu: beynəlxalq təcrübə..... Н.Ə.Нüseynov	85-98
Государственный бюджет Азербайджана: механизм его эффективности Н.Б.Исмаилова	99-107
Стратегия обеспечения устойчивости коммерческих банков Азербайджанской Республики.....А.Т. Гусейнова	108-115
Aqrar sahibkarlığın inkişafında qiymət mexanizmindən istifadə yolları (xarici təcrübə).....E.C.Abdullayeva	116-128
Müasir şəraitdə maliyyə hesabatlarının beynəlxalq standartlara uyğun hazırlanmasının nəzəri və praktik aspektləri.....S.Ə.Nəcəfov	129-142
Böyük Qafqazın cənub-şərq hissəsinin təbii landşaftına müxtəlif antropogen təsir aspektləri..... А.З.Насиёва	143-150
Azərbaycan iqtisadiyyatında davamlı inkişaf potensialının formalaşması xüsusiyyətləri.....A.R.Həsənlı	151-161
Müasir şəraitdə Azərbaycanda səhiyyənin inkişaf istiqamətləri.....M.S.Həsənova	162-168
Неуәтин idarə edilməsinin müasir konsepsiyalarının təsnifatı.....R.İ.Sadiq	169-175
Экономические связи Азербайджана с регионами России в 2010-2012 годах и перспективы (на примере Дагестана).....Т.Велиев	176-184

Scientific, Refereed, Quarterly	
Azerbaijan State University of Economics	
Year 2, Volume 2, July - September 2014	
www.aseu.az	ISSN 2306-8426
Publisher:	Azerbaijan State University of Economics
Editor-in-chief:	prof., Dr. A.J.Muradov
Editor:	prof., Dr. A.I.Bayramov
Managing Editor:	associate prof., PhD., N.O.Hajiyev
Title Juornal:	Scientific Reviews in Azerbaijan State University of Economics
Type of Journal:	Periodical
Time Period and Language:	Quarterly, Azerbaijani, English, Russian
Directorial Address:	AZ 1001, Baku, Azerbaijan Republic, Istiglaliyyat st. 6, room 414, Tel:(+994 12) 4926817; 4926411 Fax: (+994) 4 92 59 40
Printing House:	AZ 1001, Baku, Azerbaijan Republic, Istiglaliyyat st. 6, room 30, Tel:(+994 12) 4 92 53 37 Fax: (+994 12) 4 92 65 09
Place and Date of Print:	Baku, Azerbaijan Republic, 06.10.2014

Editorial Board	
prof., Dr. T.A.Huseynov	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. A.G.Alirzayev	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. G.N.Manafov	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. A.P. Babayev	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. M.Kh.Meybullayev	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. S.M.Yagubov	Azerbaijan State University of Economics
prof.,Dr. M.A.Ahmadov	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. S.M.Sabzaliyev	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. M.M.Sadigov	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. A.Sh.Shakaraliyev	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. F.P.Rahmanov	Azerbaijan State University of Economics
Dr.Y.A.Kalbiyev	Azerbaijan State University of Economics
Referees of This Issue	
prof.,Dr. M.A.Ahmadov	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. M.Kh.Hasanli	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. F.P.Rahmanov	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. G.N.Manafov	Azerbaijan State University of Economics
Dr.Y.A.Kalbiyev	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. S.M.Sabzaliyev	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. A.Sh.Shakaraliyev	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. M.Kh.Meybullayev	Azerbaijan State University of Economics
prof., Dr. S.M.Yagubov	Azerbaijan State University of Economics

ELMI-TEXNİKİ İDEYA VƏ BİLİKLƏRİN İNNOVASİYALARA ÇEVRİLMƏSİ PROSESLƏRİNİN MƏZMUNU VƏ STRUKTUR TƏHLİLİ

Ə.Q.Əliyev

dosent, i.e.n., şöbə müdiri

R.O.Şahverdiyeva

b.elmi işçi

V.Ə.Abbasova

b.elmi işçi

AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu, Bakı, Azərbaycan

E-mail: alovsat_qaraca@mail.ru, roza02@rambler.ru, vusale@rambler.ru

Telefon: (012) 5397226 (iş), (050)322-10-06 (mob)

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 14 aprel 2014; Çapa qəbul edilmişdir 10 sentyabr; online-da çap edilmişdir 6 oktyabr 2014

Received 14 April 2014; accepted 10 September 2014; published online 6 October 2014

Xülasə

Məqalə elmi-texniki ideya və biliklərin praktikada reallaşmasına və innovasiyalara çevrilməsi proseslərinin məzmunun öyrənilməsinə və struktur təhlilinə həsr olunmuşdur. Göstərilmişdir ki, innovativ proseslərin təhlilinə, klassifikasiyasına, mərhələlərinə, eləcə də onları xarakterizə edən göstəricilər sisteminin təkmilləşdirilməsinə tələbat böyükdür. Elmi-texniki ideyaların reallaşdırılması zərurəti şərh olunmuş və ona innovasiya prosesi kimi baxılmışdır. İnnovasiya prosesinin strukturu, mərhələ və xüsusiyyətləri izah olunmuş, onun klassifikasiyası verilmişdir. İnnovativ proseslərə təsir edən amillər araşdırılmış və həmçinin proseslərin avtomatlaşdırılması məsələləri nəzərdən keçirilmişdir. İnnovasiya proseslərinin reallaşdırılmasında istifadə olunan təşkilati-iqtisadi mexanizmlər təhlil olunmuş və həmin prosesin təkmilləşdirilməsi üzrə bir sıra tövsiyələr işlənilmişdir.

Açar sözlər: innovasiya prosesləri və mərhələləri, elmi-texniki ideya və biliklər, elmi-tədqiqat işləri, fundamental və təcrübi tədqiqatlar, texnologiya transferi.

Jel Classification: O31, Q55

AZƏRBAYCANIN ÜTT-yə DAXİL OLMASININ BƏZİ ASPEKTLƏRİ

A.Y.Rzayev

i.ü.f.d., ADİU

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 4 İyul 2014; Çapa qəbul edilmişdir 15 Avqust; online-da çap edilmişdir 30 Sentyabr 2014

Received 4 July 2014; accepted 15 August 2014; published online 30 September 2014

Xülasə

Məqalədə Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə daxil olmasına hazırlıq tarixçəsi, Rusiya və Qırğızıstanın təcrübəsi və Azərbaycanın gömrük siyasəti nəzərdən keçirilir. ÜTT-yə daxil olacağı halda ölkənin xarici ticarətinin strukturunun sahələrarası balansı modelləri təhlil edilir. ÜTT-yə üzvlük Azərbaycana öz iqtisadiyyatını diversifikasiya etmək və neft qiymətlərinin dəyişmə-sindən asılılığı azaltmağa imkan verəcəkdir. Ölkə öz milli maraqlarına uyğun şəkildə dünya ticarət qaydalarının yaradılmasında iştirak edə biləcək. Eyni zamanda Azərbaycan beynəlxalq məhkəmə sisteminə çıxış əldə edərək, dünya ticarətində ayrı-seçkilik və dünya bazarlarına çıxış məhdudiyyətləri ilə mübarizə apara biləcək.

Açar sözlər: ticarət siyasəti, xarici ticarət saldosu, Qrubel-Lloyd indiksi, gömrük siyasəti, beynəlxalq ticarət.

Jel Classification: F13

NAĞDSIZ HESABLAŞMALARDA ELEKTRON BAZAR STRUKTURU VƏ İNTERNET

F.M.Quliyev

ETM “Təfəkkür” Universitetinin dosenti, i.ü fəlsəfə doktoru

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 15 Avqust 2014; Çapa qəbul edilmişdir 25 Sentyabr;
online-da çap edilmişdir 30 Sentyabr 2014

Received 15 August July 2014; accepted 25 September 2014; published online 6 October 2014

Xülasə

Məqalədə elektron bazar iştirakçılarının bank elektron biznes və elektron kommersiya fəaliyyətinin yeni texnoloji amillərindən istifadə etməklə, elektron marketinq bazarının yeni istiqamətdə formalaşdırılması və eləcə də Mərkəzi Bankın elektron hesablaşmalar sahəsində apardığı mütərəqqi islahatların stimulyerici əhəmiyyəti tədqiq edilmişdir.

Açar sözlər: elektron pul hesablaşmaları, internet vasitəsilə hesablaşmalar, elektron bazar strukturu, plastik kartlarla hesablaşmalar, informasiya texnologiyaları.

Jel Classification: E42, J33

MEHMANXANA ZƏNCİRLƏRİNİN FORMALAŞDIRILMASI VƏ İNKİŞAFININ OBYEKTİV ZƏRURİLİYİ

O.V. Buyko

Aspirant, V.İ.Vernadski adına Tavriya Milli Universiteti

Olyabuico@yandex.ru

+7(978)7228229

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 11 Avqust 2014; Çapa qəbul edilmişdir 15 Sentyabr;
online-da çap edilmişdir 30 Sentyabr 2014

Received 11 August July 2014; accepted 15 September 2014; published online 6 October 2014

Xülasə

Mehmanxana zənciri ümumi rəhbərliyi olan, məhsulun irəlilədilməsi üzrə vahid konsepsiyası, ticarət markası olan bir neçə mehmanxana müəssisəsinin ümumi biznesdə birləşməsidir. Məqalədə mehmanxana zəncirlərinin yaradılması və inkişaf etdirilməsi zərurəti əsaslandırılmışdır. Mehmanxana zəncirlərinə daxil olan mehmanxanaların əsas üstünlükləri göstərilmişdir. Mehmanxana və mehmanxana zəncirləri arasında əməkdaşlıq kifayət qədər müxtəlif ola bilər, lakin əsasən iki münasibət formasında olur: françayzing və kontrakt üzrə idarəetmə. Mehmanxana və mehmanxana zənciri arasında françayzing forması və kontrakt üzrə idarəetmə formasının əsas üstünlükləri və çatışmazlıqları göstərilmişdir. Mehmanxana zəncirləri öz mövqelərini tanınmış brendlər altında genişləndirir, həmçinin işin aparılması üzrə yeni prinsipləri olan yeni bazar iştirakçıları yaradılır ki, bu da rəqabət üstünlüklərini artırır. İdarəetmə strateqiyasının düzgün seçilməsi mehmanxana biznesində yüksək inkişaf səviyyəsini və uğuru təmin edəcək. Tədqiqat nəticələrinin tətbiq edilmə sahəsi: mehmanxana və mehmanxana zəncirləri arasında nəzərdən keçirilmiş qarşılıqlı münasibət formaları mehmanxana tipli müəssisələrin fəaliyyətində yaxud mehmanxana zəncirinin formalaşdırılmasında faydalı ola bilər.

Açar sözlər: mehmanxana zənciri, françayzing, kontrakt üzrə idarəetmə, şəbəkə sahibkarlığı

JEL Classification Codes: L 83

SİNTEKİK BİOLOJİ TEXNOLOGİYANIN KANADANIN BİTUM İSTEHSALI PROSESİNDƏ İSTİFADƏ İMKANI

F.A. Quliyev

MBA (Təbii resursar, enerji və ətraf mühit) Alberta Universiteti
BS in Beynəlxalq İqtisadi Münasibətlər, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
Tel: (+994 50) 2091054, E-mail: guliyev@ualberta.ca

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 7 yanvar 2014; Çapa qəbul edilmişdir 24 aprel; online-da
çap edilmişdir 6 Oktyabr 2014

Received 7 January 2014; accepted 24 April 2014; published online 15 July 2014

Xülasə

Bu məqalə Kanadanın bitum istehsalı prosesində geni dəyişdirilmiş bioloji texnologiyanın mümkün istifadəsinin sosial, hüquqi və ekoloji təsirlərini araşdırır. Kanadanın neft sektoru qərb enerji dəhlizində xüsusi rola malikdir. Lakin, bu xüsusi rol hasilat zamanı neftli tullantılardan yaranan çirklə göllərin yaratdığı ekoloji təsirlərə görə formalaşan sosial lisenziya problemi ilə üz-üzədir. Hasilat zamanı yaranan belə çirklə göllərin zərərsizləşdirilməsi üçün yeni texnologiyanın tapılması və yaradılması yeni istiqamət halını almışdır. Belə texnologiyalardan biri də geni dəyişdirilmiş orqanizmlərin (GDO) istifadəsidir. GDO texnologiyası yeni cəhdlərdən biridir və bu texnologiyanın cəmiyyətə müsbət təsiri hədsizdir. Sintetik bioloji texnologiya enerji, səhiyyə və ətraf mühitə təsiri olan yeni elmi-tədqiqat və kommersiyalaşdırılmaqda olan fəaliyyət sahəsidir. Sintetik bioloji texnologiya elm və informasiya texnologiyalarının prinsiplərini birləşdirməklə təbiətdə mövcud olmayan yeni sistemlərin yaradılmasını təmin edir. Bununla yanaşı, digər formalaşmaqda olan texnoloji innovasiya proseslərində olduğu kimi, sintetik bioloji texnologiyanın da məxsusi sosial, etik və hüquqi aspektləri vardır. Məqalə kritik qeyri müəyyənlikləri təhlil etməklə dörd əsas senari üzərində təhlil aparır: 'Qızıl irəliləyiş', 'Normal irəliləyiş', 'Qeyri müəyyənlik' və 'Təhlükə'.

Açar sözlər: ekologiya, texnologiya, tədqiqat və işlənmə, geni dəyişdirilmiş bioloji texnologiya, bitum.

JEL Classification codes: N5, O13, R1

QARA DƏNİZ İQTISADI ƏMƏKDAŞLIQ TƏŞKİLATI: TƏKAMÜLÜ VƏ İNTEQRASIYA PROBLEMLƏRİ

F.M.Məmmədov

Maliyyə və Beynəlxalq Ticarət üzrə MBA, Mayami Universiteti Beynəlxalq İqtisadi Münasibətlər
üzrə Bakalavr, ADİU

Mobil tel: (+99450) 3671282

Email: mammadov.fakhri@gmail.com

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 15 avqust 2014; Çapa qəbul edilmişdir 30 sentyabr;
online-da çap edilmişdir 6 Oktyabr 2014

Received 15 August 2014; accepted 30 September 2014; published online 6 October 2014

Xülasə

Azərbaycan Respublikası müstəqillik əldə etdikdən sonra xarici iqtisadi əlaqələrin əsas prioritetlərindən biri beynəlxalq inteqrasiya birliklərində və beynəlxalq əmək bölgüsündə fəal iştirak etməkdir. MDB ölkələri arasında formalaşmış ticarət-iqtisadi əlaqələrin olmasına baxmayaraq, müstəqillik dövrünün ilk illərində inteqrasiya proseslərinin bir neçə istiqaməti meydana gəldi və ölkəmiz bu proseslərin fəal iştirakçısına çevrildi. Keçmiş postsovet ölkələrinin bir neçə regional təşkilatda birləşməsinə (MDB, QDİƏT, GÜAM və s.), keçid iqtisadiyyatı mərhələlərinin məntiqi nəticəsi kimi qiymətləndirmək olar. Keçid iqtisadiyyatı ölkələrinin regional təşkilatlarda o cümlədən QDİƏT-də birləşmələri, bu ölkələrin inteqrasiya maraqlarının üst-üstə düşməsi və geostrateji maraqların perspektivli olması ilə izah olunur. Bununla əlaqədar olaraq, QDİƏT çərçivəsində inteqrasiya proseslərinin xüsusiyyətlərinin, onun təkamülü, nəticələri, problemləri və perspektivlərinin hərtərəfli tədqiq edilməsi həm zəruri, həm də praktiki cəhətdən aktualdır. Magistr işinin əsas məqsədi Azərbaycanın QDİƏT ölkələri ilə iqtisadi əlaqələrin daha da genişləndirilməsinə və iqtisadi səmərəliliyin yüksəldilməsi yollarının araşdırılmasından ibarətdir. Araşdırma aşağıdakı istiqamətlərdə aparılmışdır: QDİƏT-in yaranması və inkişafının ilkin şərtlər; İnteqrasiya sistemində QDİƏT-nin mövqeyi; Birlik daxilində ölkələrarası əməkdaşlığın araşdırılması və əsas inkişaf meyillərinin müəyyən olunması; QDİƏT-nin fəaliyyətinin araşdırılması. QDİƏT-nin inkişaf istiqamətlərini müəyyən etmək və Azərbaycan üçün perspektivli oları imkanların və onların reallaşma mexanizmlərini tədqiq etmək.

Açar sözlər: Qara Dəniz Ticarət və İnkişaf Bankı, regional iqtisadi təşkilatlar, Azərbaycan və beynəlxalq təşkilatlar, iqtisadi əlaqələr, Azərbaycanın xarici iqtisadi əlaqələri.

Jel Classification: K20

SOSIAL MÜAVİNƏTLƏRİN HƏSSAS QRUPLARIN SOSIAL TƏMİNATINDA ROLU: BEYNƏLXALQ TƏCRÜBƏ

H.Ə.Hüseynov

doktorant, BDU

mobil tel.:(994 50) 436 63 63; E-mail : hhuseynov@mlspp.gov.az

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 21 May 2014; Çapa qəbul edilmişdir 10 Sentyabr; online-
da çap edilmişdir 6 Oktyabr 2014

Received 21 May 2014; accepted 10 September 2014; published online 6 October 2014

Xülasə

Bu tədqiqatın başlıca məqsədi bir sıra ölkələrdə tətbiq edilən sosial müavinət və güzəştlərin təhlil edilməsi və onların əhalinin həyat səviyyəsinə və yoxsulluq göstəricilərinə təsirinin qiymətləndirilməsindən ibarətdir. Tədqiqatın metodologiyasını nəzəri, praktik və müqayisəli üsullar təşkil edir. Tədqiqatın nəticəsi onu deməyə imkan verir ki, müasir bazar yönümlü iqtisadi sistemlərdə həssas təbəqələrdən olan insanların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi və onların layiqli həyat şəraiti ilə təmin edilməsi üçün tətbiq edilən müavinət növlərinin təyin edilməsi zamanı onların minimum yaşayış standartlarına uyğunlaşdırılması zəruridir. Müavinət və güzəştlərin səmərəliliyinin əsas şərtlərindən biri məhz onların mövcud sosial iqtisadi göstəricilərlə vəhdəd təşkil etməsidir. Tədqiqatın məhdudiyyətləri daha geniş məlumat bazasının olmaması və sosial müavinətlərin yalnız beynəlxalq səviyyədə təhlil edilməsində, Azərbaycanın nümunəsinin araşdırılmamasındadır. Tədqiqatın praktik əhəmiyyəti dayanıqlı sosial təminat sisteminin formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsi üçün müxtəlif kateqoriyadan olan insanlara tətbiq edilən sosial müavinətlərin səmərəliliyinin artırılması yollarının araşdırılması və bu istiqamətdə elmi araşdırma apararı mütəxəssislərin elmi və praktik biliklərinin zənginləşdirilməsinə xidmət etməsindədir. Tədqiqatın orijinallığı və elmi yeniliyi ondan ibarətdir ki, müavinətlərin əhatə dairəsinin geniş olmasına baxmayaraq, məbləğlərin az olması və bəzi hallarda bütün əhali kateqoriyasına verilməsi səbəbindən səmərəlilik göstəricisi aşağı qiymətləndirilir ki, bunun da aradan qaldırılması üçün ehtiyacların qiymətləndirilməsi fonunda müavinət və güzəştlərin tətbiqinin zəruriliyi əsaslandırılır.

Açar sözlər: sosial təminat, sosial müavinətlər, yaşayış minimumu.

Jel Classification: D60, İ30, İ38.

AZƏRBAYCANIN DÖVLƏT BÜDCƏSİ: ONUN EFFEKTİVLİK MEXANİZMİ

N.B.İsmayılova

e-mail: fidani-ova@mail.ru

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 28 Avqust 2014; Çapa qəbul edilmişdir 23 Sentyabr; online-da çap edilmişdir 6 Oktyabr 2014

Received 28 August 2014; accepted 28 September 2014; published online 6 Oktyabr 2014

Xülasə

Tədqiqatın məqsədi: dövlət büdcəsi vəsaitinin formalaşma və istifadə mexanizminin nəzəri əsaslarının öyrənilməsi və inkişaf etdirilməsi, Azərbaycan gerçəkliyində effektiv büdcə sistemi mexanizminin reallaşdırılması üzrə metodik tövsiyələrin və praktik təkliflərin işlənilib hazırlanmasıdır. Tədqiqatın metodologiyası: ümumi elmi metodologiyadır ki, problemlərin həllinə sistemli, kompleks yanaşmanı, habelə müqayisə, sıralanma, sorğu, anketləşmə, ekspert qiymətləndirilməsi metodunu, proqram-məqsədli planlama və idarəetmə metodunu, yerli və xarici iqtisadçıların elmi əsərlərini, qanunvericilik aktlarını və rəsmi statistika materiallarını nəzərdə tutur. Tədqiqatın nəticələri: Respublikanın dövlət büdcəsinin, dövlətin əsas pul fondunun formalaşması, bölüşdürülməsi və istifadə edilməsi aləti kimi, gələcək maliyyə nəticələrinin, investisiyaların məqsəduyğunluğunun və s. Proqnozlaşdırılması vasitəsi kimi effektiv təşkil olunması zəruriliyinin əsaslandırılmasıdır. Tədqiqatın elmi yeniliyi: effektiv dövlət büdcəsi sisteminin formalaşması və reallaşdırılması, ölkənin pul ehtiyatlarının optimal istifadəsi üzrə təkliflərin və tövsiyələrin işlənilib hazırlanmasından ibarətdir. Tədqiqatın praktik əhəmiyyəti: daha təsirli təşkilatı və effektiv maliyyə alətlərinin praktikaya yeridilməsi üzrə irəli sürülmüş təkliflər, dövlət büdcəsinin daha effektiv sistemini yaratmağa, maliyyə ehtiyatlarının praktik istifadəsini ardıcıl surətdə nəzərdən keçirməyə və onların tətbiq edilməsinə dair qeyri-rasional yanaşmanın mövcud olduğu yerləri aşkar etməyə kömək edəcək, dövlət vəsaitlərinin istifadə olunma effektivliyinin yüksəldilməsi üzrə tədbirləri işləyib hazırlamağa imkan verəcək. Tədqiqatın məhdudiyyəti: iqtisadi təhlilin daha geniş informasiya bazasının istifadəsinə əsaslanmış kompleks və sistem tədqiqatlarına ehtiyac duyulmasındadır.

Açar sözlər: dövlət büdcəsi, büdcə sistemi, dövlət vəsaitləri, büdcə gəlirləri və xərcləri, effektiv maliyyə alətləri.

JEL Classification Codes: H61, H72

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDA KOMMERSİYA BANKLARININ DAYANIQLIĞININ TƏMİN EDİLMƏSİ STRATEQİYASI

A.T.Hüseynova

müəllim, ADİU

e-mail: alida-gusenova@mail.ru

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 4 İyul 2014; Çapa qəbul edilmişdir 15 Avqust; online-da çap edilmişdir 30 Sentyabr 2014

Received 4 July 2014; accepted 15 August 2014; published online 30 September 2014

Xülasə

Tədqiqatın əsas məqsədi kommersiya banklarının fəaliyyətinin konseptual əsaslarının təhlili və araşdırılması yolu ilə onların dayanıqlığının yüksəldilməsinə səbəb ola biləcək nəzəri və metodoloji baxımdan əsaslandırılmış tövsiyə və tədbirlərin hazırlanmasıdır. Tədqiqat işi kommersiya banklarının dayanıqlığının elmi metodlarla yüksəldilməsinin sistemli analizinə əsaslanır. Tədqiqat işində Azərbaycan Respublikasının iqtisadi inkişafında kommersiya banklarının rolu və onun yüksəldilməsi yolları əsaslandırılmış və bu sahədə mövcud problemlər müəyyən edilmişdir. Tədqiqatın nəticəsində aşkar edilmişdir ki, banklar real sektora vəsaitlər qoymağa hazırdır, lakin verilən kreditlərin qeri qaytarılması üzrə hüquqi təminatın olmaması səbəbindən onlar tam şəkildə sözügedən addımı ata bilmirlər. Tədqiqatın məhdudiyyətləri: geniş statistik məlumat tələb edir. Tədqiqatın elmi yeniliyi: kommersiya banklarının dayanıqlığının yüksəldilməsi yolları müəyyənləşdirilmişdir; bank kapitalının iqtisadi metodlarla artımının təmin edilməsi strategiyası işlənib hazırlanmışdır.

Açar sözlər: profisit, devalvasiya, Beynəlxalq İqtisadi Forum, islahat, modernləşmə

Jel Classification: G21

AQRAR SAHİBKARLIĞIN İNKİŞAFINDA QIYMƏT MEXANİZMİNDƏN İSTİFADƏ YOLLARI (XARİCİ TƏCRÜBƏ)

E.C.Abdullayeva

müəllim, ADİU

Tel: (+99451) 8971786

e-mail: esmira_abdullayeva@mail.ru

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 1 İyul 2014; Çapa qəbul edilmişdir 27 Avqust; online-da çap edilmişdir 30 Sentyabr 2014

Received 1 July 2014; accepted 27 August 2014; published online 30 September 2014

Xülasə

Məqalədə əsas məqsəd dünya təcrübəsi əsasında kənd təsərrüfatının inkişafı istiqamətində son illərdə baş verən prosesləri araşdırmaqdan ibarətdir. Tədqiqat işi sistemli təhlil, məntiqi ümumiləşdirmə kimi tədqiqat üsulları əsasında yerinə yetirilmişdir. Tədqiqatın nəticələri: aqrar sahənin inkişafında sahibkarlıq fəaliyyətinin rolu tədqiq edilmiş, bu istiqamətdə ayrı-ayrı ölkələrdəki inkişaf qanunauyğunluqları araşdırılmış, bunlar əsasında təklif və tövsiyələr verilmişdir. Tədqiqatın məhdudiyyətləri: daha geniş praktik informasiya tələb edir. Tədqiqatın elmi yeniliyi: aqrar sferada sahibkarlığın inkişafına effektiv təsir göstərən amillər aşkarlanmış, müəyyən nəzəri və praktik nəticələr əldə edilmişdir. Tədqiqatın təcrübəvi əhəmiyyəti: tədqiqat zamanı irəli sürülən nəticə və təkliflər aqrar sahədə tədqiqatlar aparən və bu sahədə çalışan mütəxəssislərin elmi biliklərinin zənginləşdirilməsində müsbət rol oynaya bilər.

Açar sözlər: qiymət, aqrar sektor, sahibkarlıq, effektivlik.

JEL Classification Codes: Q13; Q15

MÜASİR ŞƏRAİTDƏ MALİYYƏ HESABATLARININ BEYNƏLXALQ STANDARTLARA UYGUN HAZIRLANMASININ NƏZƏRİ VƏ PRAKTİK ASPEKTLƏRİ

S.Ə.Nəcəfov
ADİU

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 21 May 2014; Çapa qəbul edilmişdir 10 Sentyabr; online-
da çap edilmişdir 6 Oktyabr 2014

Received 21 May 2014; accepted 10 September 2014; published online 6 October 2014

Xülasə

Məqalədə müasir şəraitdə maliyyə hesabatlarının beynəlxalq standartlara uyğun hazırlanmasının nəzəri və praktik aspektləri geniş təhlil edilmiş və konkret nəticələr alınmışdır. Tədqiqat işində analitik ümumiləşdirmə kimi metoddan geniş istifadə edilmişdir. Tədqiqat nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Büdcə Təşkilatları üçün Milli Mühəsibat Uçotu Standartları əsasında cari dövr üçün təqdim edilən maliyyə hesabatlarında ayrıca büdcə sütunu vasitəsilə ictimaiyyət qarşısında məsuliyyət daşdığı büdcə məbləğləri ilə faktik məbləğlər arasında müqayisə təqdim edilməlidir. Tədqiqatın elmi yeniliyi ondan ibarətdir ki, büdcə və faktik məbləğlərin müqayisəsi hər bir hüquqi nəzarət səviyyəsi üzrə ayrıca təqdim edilməlidir: ilkin və yekun büdcə məbləğləri; müqayisə əsaslı faktik məbləğlər; maliyyə hesabatları ilə birgə hazırlanan digər icimai sənədlərə daxil olmadığı təqdirdə, təşkilatın ictimaiyyət qarşısında məsuliyyət daşdığı büdcə ilə faktik məbləğlər arasında əhəmiyyətli fərqlərin izahının qeydlərdə açıqlanması və ya qeydlərdə müvafiq sənədlərə istinadların verilməsi.

Acar sözlər: maliyyə hesabatları, beynəlxalq standartlar, büdcə, mühəsibat uçotu, Milli Mühəsibat Uçotu Standartı.

Jel Classification: E42; P34

BÖYÜK QAFQAZIN CƏNUB-ŞƏRQ HİSSƏSİNİN TƏBİİ LANDŞAFTINA MÜXTƏLİF ANTROPOGEN TƏSİR ASPEKTLƏRİ

A.Z.Hacıyeva

Afaq.adiu@mail.ru

müəllim, ADİU

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 4 İyul 2014; Çapa qəbul edilmişdir 15 Avqust; online-da çap edilmişdir 30 Sentyabr 2014

Received 4 July 2014; accepted 15 August 2014; published online 30 September 2014

Xülasə

Tədqiqatın məqsədi son 50 il ərzində Azərbaycan ərazisinin sürətlə antropogenləşməsinin səbəblərini araşdırmaqdır. Tədqiqat işi əsasən təhlil xarakteri daşıyır. Tədqiqat işində aparılan əsas təhlillər respublika ərazisinin təbii landşaftlarının antropogen transformasiyasının müxtəlif istiqamətli xüsusiyyətlərinə əsaslanır. Əkinçiliyə yararlı olan sahələrin azlığı və meşə ərazisinin məhdud sahədə mövcudluğu bu təhlillərin aparılmasının aktuallığını bir daha ön plana çəkir. Tədqiqatın nəticəsində aşkar edilmişdir ki, təbii landşaftlara antropogen təsirlər respublikamızın müstəqillik qazanmasından sonra daha da sürətlənmişdir. Bu da əsasən torpaqların özəlləşdirilməsi və turizm-rekreasiya sahələrinin inkişaf etdirilməsi ilə əlaqədardır. Tədqiqatın məhdudiyyətləri: bu sahədə olan bəzi statistik məlumatların dəyişməsi və tədqiqat sahəsində tez-tez çöl tədqiqatlarının aparılmamasıdır.

Açar sözlər: təbii landşaftlar, antropogen transformasiya, iqtisadi-ekoloji ziyan, ekocoğrafi bərpa.

Jel Classification:O13

AZƏRBAYCAN İQTİSADIYYATINDA DAVAMLİ İNKİŞAF POTENSİALININ FORMALAŞMASI XÜSUSİYYƏTLƏRİ

A.R.Həsənli
doktorant, ADİU

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 21 May 2014; Çapa qəbul edilmişdir 10 Sentyabr; online-da
çap edilmişdir 6 Oktyabr 2014

Received 21 May 2014; accepted 10 September 2014; published online 6 October 2014

Xülasə

Məqalədə Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpasından ötən dövrdə iqtisadiyyatının inkişafının əsas mərhələləri şərh edilmişdir. İnkişaf yolunun qiymətləndirilməsi davamlı inkişafın təmin olunmasının müasir bazasının xarakteri prizmasından aparılmışdır. Müəllif ölkənin inkişaf yolunu üç mərhələyə ayırmaqla, bu mərhələlərin əsas xarakteristik əlamətlərini vermişdir. Azərbaycan iqtisadiyyatının davamlı və dayanıqlı inkişafını təmin edə bilən əsas elementləri müəyyənləşdirərək, müəllif bu sıraya müvafiq iqtisadi fəaliyyət sahələri ilə yanaşı “özünü inkişafın” təmin edilməsi baxımından, funksional məqsədləri və iqtisadi siyasətin xarakterini aid edir. Məqalədə “iqtisadi inkişaf” ilə “iqtisadi artım” anlayışları arasındakı fərqi “dayanıqlıq” anlayışı üçün həlledici hesab edilmişdir. Daha sonra məqalədə müasir Azərbaycan iqtisadiyyatının keyfiyyət amilləri verilərək, ölkənin beynəlxalq rəqabət qabiliyyətliliyinin səviyyəsi qiymətləndirilmişdir.

Açar sözlər: davamlı inkişaf, iqtisadi artım, dayanıqlıq, funksional məqsədlər, rəqabət qabiliyyətlilik.

Jel Classification: Q01

MÜASİR ŞƏRAİTDƏ AZƏRBAYCANDA SƏHIYYƏNİN İNKİŞAF İSTİQAMƏTLƏRİ

M.S.Həsənova

baş laborant, ADİU

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 4 İyul 2014; Çapa qəbul edilmişdir 15 Avqust; online-da çap edilmişdir 30 Sentyabr 2014

Received 4 July 2014; accepted 15 August 2014; published online 30 September 2014

Xülasə

Bir sistem kimi səhiyyə, bir çox dünya ölkələrində cəmiyyətin tələbatlarını və imkanlarını nəzərə almaqla inkişaf edir. Azərbaycanda səhiyyə sahəsində çox böyük islahatlar aparılır. Ölkənin bütün bölgələrində yeni tibb müəssisələri yaradılır, kadr potensialı və maddi-texniki baza yenilənir, ən müasir avadanlıqlarla təmin olunur. Bütün bunlar əhaliyə səhiyyə xidmətinin yaxşılaşması və sosial-iqtisadi inkişafın təmin edilməsinə səbəb olur.

Açar sözlər: səhiyyə iqtisadiyyatı, əhalinin sağlamlığı, tibbi məhsul, kadr potensialı, maddi-texniki baza.

Jel Classification: H51

HEYƏTİN İDARƏ EDİLMƏSİNİN MÜASİR KONSEPSİYALARININ TƏSNİFATI

R.İ.Sadiq

Dissertant ADİU

e-mail: rzasadiq@hotmail.com

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 26 Avqust 2014; Çapa qəbul edilmişdir 10 Sentyabr;
online-da çap edilmişdir 6 Oktyabr 2014

Received 26 Avqust 2014; accepted 10 September 2014; published online 6 October 2014

Xülasə

Tədqiqatın əsas məqsədi müasir iqtisadi inteqrasiyanın fasiləsiz inkişafı şəraitində heyətin idarə edilməsinin müasir konsepsiyalarının təsnifatının müəyyən edilməsidir. Tədqiqat işi sistemli təhlil və məntiqi ümumiləşdirmə kimi tədqiqat üsuluna əsaslanır. Tədqiqat işində XX əsrin sonunda və XXI əsrin əvvəlində heyətin idarə edilməsi üzrə müasir xarici konsepsiyalar nəzərdən keçirilmiş, onlar müəssisələrdə və təşkilatlarda heyətin idarə edilməsi üzrə müvafiq ölkədaxili nəzəriyyələrlə müqayisə edilmiş, həmin müəssisə və təşkilatların müəssisələrdəki inkişaf səviyyəsinə uyğunluğu problemi müəyyən edilmişdir. Tədqiqat nəticəsində aşkar edilmişdir ki, heyətin idarə edilməsi üzrə müasir xarici konsepsiyaların müvafiq ölkədaxili nəzəriyyələrlə müqayisə edilməsi və müəssisə və təşkilatların inkişaf səviyyəsinə uyğunluğunun müəyyənəndirilməsi böyük nəzəri-praktiki əhəmiyyət kəsb edir. Tədqiqatın məhdudiyyətləri: heyətin idarə edilməsi üzrə ölkədaxili nəzəriyyələr haqqında məlumatın məhdud olması. Tədqiqatın yeniliyi: insan faktorunun idarə edilməsinə yeni baxışın həm də köhnə, sovetlərdən qalmış müvafiq nəzəriyyələrin dəyişdirilməsi üçün vacibliyi istiqamətində müasir xarici konsepsiyalar ölkədaxili nəzəriyyələrə müqayisəli şəkildə qarşı qoyulmuşdur.

Açar sözlər: heyətin idarə edilməsi, konsepsiyalar, strategiya, motivasiya, texnokratik metodlar.

JEL Classification Codes: M12

AZƏRBAYCANIN RUSİYA REGIONLARI İLƏ 2010-2012-CI İLLƏRDƏ İQTİSADI ƏLAQƏLƏRİ VƏ ONLARIN PERSPEKTİVLƏRİ (DAĞISTANIM TİMSALINDA)

T.Vəliyev
magistrant

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur 15 avqust 2014; Çapa qəbul edilmişdir 30 sentyabr;
online-da çap edilmişdir 6 Oktyabr 2014

Received 15 August 2014; accepted 30 September 2014; published online 6 October 2014

Xülasə

Tarixən Azərbaycanın ilk iri ticarət tərəfdaşlarından biri Rusiya idi. Azərbaycan tacirləri Rusiyaya balıq, ipək, neft nəql edirdilər və dəmir, ağac, parça, və s. malları oradan Azərbaycan ərazisinə gətirirdilər. Bu ticarət əlaqələrinin sürətli və güclü inkişafı nəticəsində Azərbaycan və Rusiya iqtisadiyyatları vahid bir iqtisadi sistem yaratdı. Hazırda ikitərəfli iqtisadi münasibətlərin əsas payı bölgələrin üzərinə düşür. Əgər 2010-cu ildə ümumi ticarət dövriyyəsinin 70% Rusiya regionunun payına düşürdüsə, 2011-ci ildə 70 Rusiya regionunun payı artıq 81,8% təşkil edirdi. Azərbaycanın dövriyyəsinin böyük hissəsi Azərbaycan ilə coğrafi qonşu olmayan regionların (Moskva, Moskva vilayəti, Çelyabinsk və Rostov vilayətləri və s.) payına düşür. Eyni zamanda Rusiya bölgələri arasında Azərbaycanın ən böyük ticarət tərəfdaşı Dağıstandır. 2010-cu ildə Azərbaycan və Dağıstan arasında ticarət dövriyyəsi 202 milyon dollar təşkil etmişdi, yəni ümumi Rusiya-Azərbaycan ticarətinin 10%-ni. Sonrakı illərdə ticarət sabit olaraq 250 milyon dollara çatmışdır. Dağıstan ilə ticarət Azərbaycan və Şimali Qafqaz arasında bütün ticarətin 80% təşkil edir. Bu məqalədə bu vəziyyətin səbəbləri təhlil olunur və ticarət dövriyyəsinin strukturu, son tendensiyaları müəyyən edilir. Tədqiqatda göstərilir ki, Azərbaycan və Dağıstan arasında münasibətlər müsbət şəkildə inkişaf edir. Nəticədə müəyyən olundu ki, yaxın gələcəkdə ikitərəfli ticarət və iqtisadi əlaqələrin, qarşılıqlı investisiya, turizmin inkişafı üçün yaxşı zəmin var və eyni zamanda ticarət dövriyyəsinin cari 250 milyondan da yüksək səviyyəyə artma imkanları mövcuddur. Buna görə, növbəti bir neçə il ərzində ikitərəfli münasibətləri olduqca güclü və əhəmiyyətli dəyişikliklər gözləyir.

Açar sözlər: ticarət dövriyyəsi, ikitərəfli münasibətlər, turizm, əməkdaşlıq

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT İQTİSAD UNİVERSİTETİNİN ELMİ XƏBƏRLƏRİ (rüblük elmi və praktik)

Müəllif üçün qaydalar

1. Məqalənin adı, müəllif(lər)i, müəllif(lər)in elmi dərəcəsi, vəzifələri, ad və soyadları, çalışdıqları qurum və elektron poçt (e-posta) ünvanları, iş və mobil telefon nömrələri göstərilməlidir.
2. Məqalə xülasə açar söz (azərbaycan, ingilis və rus dillərində, ən çox 5 söz), (azərbaycan, ingilis və rus dillərində), giriş, əsas hissə, nəticə, mənbələr, əlavələr, şəkil və cədvəllər daxil olmaqla **10 səhifədən** az olmamalıdır. Elektron ünvanı: **nazimxx@yahoo.com; n.hajiyev@aseu.az**.
3. Məqalənin xülasəsi **200-250 sözdən** çox olmamalı, tədqiqatın məqsədini, əhəmiyyətini və elmi dövrüdəki yerini, istifadə edilən və ya formalaşdırılan metodları, hansı suallara cavab verildiyini və tətbiq dairəsini göstərməli, giriş və nəticə hissəsi kimi yazılmamalıdır.
4. Məqalənin xülasəsi məqalənin məzmununa uyğun olmalıdır. Xülasə elmi və qramatik baxımdan ciddi redaktə olunmalıdır.
5. Elmi məqalənin sonunda elm sahəsinin və məqalənin xarakterinə uyğun olaraq işin elmi yeniliyi, tətbiqi əhəmiyyəti, iqtisadi səmərəsi və s. aydın şəkildə qeyd olunmalıdır.
6. Məqalə A4 formatında, **1,5 (bir tam onda beş) intervalla**, **Times New Roman 14 şriftlə** yazılmalı, kənarlarından (soldan 30 mm, sağdan 15 mm, yuxardan 25 mm və aşağıdan 20 mm) boşluq buraxılmalıdır.
7. Məqalə **azərbaycan, ingilis və rus dillərində** qəbul ediləcəkdir.
8. Məqalədə elmi mənbələrə istinadlar olmalıdır. Məqalənin sonunda verilən ədəbiyyat siyahısı əlifba ardıcılığı ilə deyil, istinad olunan ədəbiyyatların mətnində rast gəlinəndə ardıcılıqla nömrələnməli və məsələn, [1] və ya [1, s.119] kimi işarə olunmalıdır. Eyni ədəbiyyata mətnində başqa bir yerdə təkrar istinad olunarsa, onda istinad olunan həmin ədəbiyyat əvvəlki nömrə ilə göstərilməlidir.
9. Ədəbiyyat siyahısında son 5-10 ilin elmi məqalələrinə, monoqrafiyalarına və s. istinadlara üstünlük verilməlidir.
10. Məqalələr orijinal olmalı və əvvəllər başqa milli və ya beynəlxalq jurnallara və konfranslara təqdim edilməməlidir.
11. Məqalələr rəyçilərin gizli rəyindən sonra sahə redaktoru və ya redaksiya heyətinin mü-təxəssis üzvlərindən biri tərəfindən çapa tövsiyə və ya təqdim ediləcəkdir.
12. Məqalənin qəbulu və rədd edilməsi redaksiya heyətinin müzakirəsindən sonra elan ediləcəkdir.

**Science Reviews Azerbaijan State University of Economics
(quarterly scientific and practical)**

Notes for Contributors

1. Articles not published or submitted for publication elsewhere are accepted in Azerbaijani, English and Russian.
2. Articles should be typed in A4 format, **with 1.5 line spacing, font Times New Roman, of not less than 10 pages**, with gaps at the edges (left 30 mm, right 10 mm, 25 mm from the top and bottom 20 mm). Articles should be sent official e-mail address of the journal (**nazimxx@yahoo.com; n.hajiyev@aseu.az**).
3. **Article shall not be less than 10 pages**, including: keywords (in Azerbaijani, English and Russian), abstracts (Azeri, English and Russian), record, main part, conclusions, references, applications, graphics and tables.
4. Abstract of the article should be appropriate to its content.
5. The first page should include (i) the title of the article; (ii) the name(s) of the author(s); (iii) institutional affiliation(s) of the author(s); (iv) an abstract of not more than 200-250 words in English (text of abstracts must be consist of sections of “purpose”, “design/ methodology/ approach”, “findings”, “research limitations/ implications”, “practical implications” and “originality/value”); (v) keywords must not be more than 5 words; (vi) JEL codes. The name, address, e-mail address, phone and fax numbers and academically sphere of interest of the author(s) should be indicated on a separate page.
6. The article should contain links to scientific sources. Provided later in the article references must be numbered not in alphabetical order, and in a sequence that occurs in the text link literature and denoted as [1] or [1, p 119]. If the text is repeated reference to the same literature, the other in the text, this refers literature should be given the previous number. In the list of references should be given priority monographs, etc. the last 5-10 years.
7. Articles recommended or submitted for publication by the editor or one of the specialist members of the Editorial Board after reviewing secret reviewed.
8. Consent or refusal of articles declared after a discussion of the Editorial Board.

Научные Вести Азербайджанского Государственного Экономического Университета (квартальный научный и практический)

Правила для авторов:

1. Статьи принимаются на азербайджанском, английском и русском языках.
2. Статьи должны быть написаны в формате А4, с интервалом в **1,5**, шрифтом **Times New Roman**, с пропусками по краям (слева 30 мм, справа 10 мм, сверху 25 мм и снизу 20 мм). Электронная почта: **nazimxx@yahoo.com; n.hajiyev@aseu.az**
3. Должны быть указаны: название статьи, автор(ы), ученая степень, должность, структуры, где они работают, электронная почта, номера рабочего и мобильного телефонов автора (ов).
4. **Статья не должна быть меньше 10 страниц**, включая: резюме на (азербайджанском, английском и русском языках), ключевые слова (на азербайджанском, английском и русском языках), введение, основную часть, выводы, источники, приложения, рисунки и таблицы.
5. Резюме статьи должно быть не менее 200-250 слов, показывать цель, значение и место исследования в научной периодике, используемые или формируемые методы, на какие вопросы отвечает и область применения, не должно быть написано как введение и выводы.
6. Резюме статьи должно соответствовать ее содержанию.
7. В конце научной статьи должны быть четко отмечены научная новизна, практическая значимость, экономическая эффективность и т.д. работы в соответствии с характером научной области статьи.
8. В статье должны быть ссылки на научные источники. Предоставляемый в конце статьи список литературы должен быть пронумерован не в алфавитной последовательности, а в последовательности, в которой встречается в тексте ссылаемая литература и обозначаться как [1] или [1,стр. 119]. Если в тексте есть повторная ссылка на одну и ту же литературу, то эта ссылаемая литература должна быть указана предыдущим номером. В списке литературы должно быть отдано предпочтение научным статьям, монографиям и т.д. последних 5-10 лет.
9. Статьи должны быть оригинальны и ранее не представлены в другие национальные или международные журналы.
10. Статьи рекомендуются или представляются к печати редактором или одним из специалистов-членов редакционного совета после тайного рецензирования рецензирующих.
11. Согласие или отказ в приеме статьи объявляется после обсуждения редакционным советом журнала.

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT İQTİSAD UNIVERSİTETİNİN
ELMİ XƏBƏRLƏRİ
(rüblük, elmi və praktiki)

MÜƏLLİFLƏR ÜÇÜN QAYDALAR

1. Məqalənin adı, müəllifləri, müəlliflərin elmi dərəcəsi, vəzifələri, ad və soyadları, çalışdığı qurum və elektron poçt (e-posta) ünvanları, is və mobil telefon nömrələri göstərilməlidir.
2. Məqalədə ucuz söz (Azərbaycan, İngilis və Rus dillərində, ən çox 5 sözlü xülasə (Azərbaycan, İngilis və Rus dillərində), giriş, əsas hissə, nəticə, mənbələr, əlavələr, qəki və ədəvəllər daxil olmaqla 10 sətirdən az olmamalıdır. Elektron ünvanı: nazimxxvi@yahoo.com; n.hajiyev@aseu.az.
3. Məqalənin xülasəsi 200-250 sözdən çox olmamalı, tədqiqatın məqsədini, əhəmiyyətini və elmi dəyərindəki yerini, istifadə edilən və ya formalaşdırılan metodları, hansı suallara cavab verildiyini və tətbiq dərəcəsini göstərməli, giriş və nəticə hissəsi kimi yazılmamalıdır.
4. Məqalənin xülasəsi məqalənin məzmununa uyğun olmalıdır. Xülasə elmi və qrammatik baxımdan eiddi redaktə olunmalıdır.
5. Elmi məqalənin sonunda elmi sahəsinin və məqalənin xarakterinə uyğun olaraq işin elmi yeniliyi, tətbiqi əhəmiyyəti, iqtisadi səmərəsi və s. aydın şəkildə qeyd olunmalıdır.
6. Məqalə A4 formatında, 1,5 (bir tam öndə beş) intervalla, Times New Roman 14 şriftlə yazılmalı, kənarlarından (soldan 30 mm, sağdan 15 mm, yuxarıdan 25 mm və aşağıdan 20 mm) boşluq buraxılmalıdır.
7. Məqalə Azərbaycan, İngilis və Rus dillərində qəbul ediləcəkdir.
8. Məqalədə elmi mənbələrə istinadlar olmalıdır. Məqalənin sonunda verilən ədəbiyyat siyahısı əliba ardıcılığı ilə deyil, istinad olunan ədəbiyyatların məzində rəsi gəlmədiyi ardıcılıqla nömrələnməli və məsələn, [1] və ya [1, s. 119] kimi işarə olunmalıdır. Eyni ədəbiyyata məzində başqa bir yerdə təkrar istinad olunarsa, onda istinad olunan həmin ədəbiyyat əvvəlki nömrə ilə göstərilməlidir.
9. Ədəbiyyat siyahısında son 5-10 ilin elmi məqalələrinə, monoqrafiyalarına və s. istinadlara üstünlük verilməlidir.
10. Məqalələr orijinal olmalı və əvvəllər başqa milli və ya beynəlxalq jurnallara və konfranslara təqdim edilməməlidir.
11. Məqalələr rəyçilərin gizli rəyindən sonra sahə redaktoru və ya redaksiya heyətini müfəxəssis üzvlərindən biri tərəfindən çapa təyisyə və ya təqdim ediləcəkdir.
12. Məqalənin qəbulu və rədd edilməsi redaksiya heyətinin müzakirəsindən sonra elan ediləcəkdir.

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT İQTİSAD UNIVERSİTETİ